

L'escola en català

Moviment d'Esquerres manifestem el nostre més enèrgic rebuig a la sentència que estableix una quota del 25% de castellà als centres educatius. L'aprenentatge de la llengua no va de tants per cents! Considerem que és un altre dels molts atacs greus a la llengua catalana des de la fi de la dictadura franquista. Pensem que és una ofensa i una ingerència del Suprem a tot Catalunya i a les seves institucions. És contrària a la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM), ratificada per l'Estat espanyol, que es va comprometre a "fer possible una educació en les llengües regionals o minoritàries". Respon a l'estratègia sistemàtica de l'aparell judicial de l'estat, de menyspreu i residualització de la llengua catalana.

Per totes aquestes raons ens hem manifestat sota el lema *Ara i sempre l'escola en català*, amb el crit *Davant la voluntat d'aniquilar la nostra llengua, desobeïm* i amb el prec *el català no es toca*, responent d'aquesta manera a aquesta barbaritat del Tribunal Suprem espanyol.

Ara que ens tornen a dinamitar la modèlica immersió lingüística amb aquesta sentència colonitzadora i impròpia, és bo recordar que, a finals dels anys seixanta, un grup de mestres capitanejats per la pedagoga Marta Mata va començar a somiar amb una escola en català, progressista i de qualitat que tragués de la foscor l'ensenyament imposat per una dictadura franquista que havia obligat el castellà com a única llengua d'aprenentatge. L'escola activa agafava embranzida sorgint un moviment de renovació pedagògica a diferents indrets, com l'Escola Mowgli de Reus; la Thau, Elaia, i tantes d'altres d'arreu del país... inicialment un tipus d'escola que només existia a partir de la iniciativa privada. Moltes d'aquestes escoles passarien més tard, durant els anys vuitanta, a la xarxa pública, impulsades pel Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana (CEPEPC).

El model proposat per aquells centres als anys seixanta, que recuperava alguns dels principis de l'escola catalana de la Catalunya republicana dels anys trenta, es va anar encomanant i, a finals dels setanta, escoles públiques, convençudes del benefici pedagògic que suposava pel seu alumnat, es van atrevir a implementar-lo en el seu projecte educatiu. Suposava tot un canvi de mentalitat, no absent de polèmica raonable, per les pors i els dubtes que sorgien en les famílies a l'hora d'acceptar aquest tipus d'ensenyament en català. Pensem que en aquella època un 40% de la població de Catalunya era immigrada castellanoparlant i un 60% era autòctona, catalanoparlant però no educada en català.

La possibilitat que en alguns centres es realitzés l'aprenentatge en català va ser fruit del compromís de pedagogs i docents que pivotaven entorn de l'escola de mestres Rosa Sensat; de la participació en les brillants Escoles d'Estiu on s'inspirava tota una renovació pedagògica progressista; de l'esforç i determinació dels ensenyants que ho havien d'aplicar i de l'empenta, dins les Associacions de Pares d'Alumnes, d'algunes famílies convençudes.

El 1983 es va aconseguir que el Parlament de Catalunya aprovés per 105 vots a favor i 1 abstenció la Llei de Normalització Lingüística que es va començar a aplicar, com a pla pilot, a 19 escoles de Santa Coloma de Gramenet. Aquesta llei feia del català la llengua del sistema educatiu, en què garantia la presència del castellà i el coneixement d'ambdues llengües oficials per tots els alumnes un cop acabat l'ensenyament obligatori. Finalment, el somni s'havia fet realitat. A partir del curs 1992-1993 l'escola en català es va convertir en el model d'ensenyament a tot Catalunya.

Amb el temps, ha esdevingut un exemple d'èxit inclusiu i d'igualtat d'oportunitats que ha contribuït a la cohesió social, a l'equitat del país i a l'obtenció d'uns bons resultats acadèmics avalats per diferents elements externs d'avaluació. S'ha constatat, amb dades del ministeri d'educació de l'Estat, que els alumnes catalans treuen millors resultats en les competències de castellà que

alumnes de comunitats monolingües. I que el nivell d'aprenentatge de l'alumnat és molt semblant en les dues llengües cooficials.

Que ara ens hàgim de tornar a manifestar i a defensar amb dents i ungles per la immersió lingüística i per una escola en català resulta inversemblant per tots els que la van fer possible i un despropòsit per l'educació d'aquest país.

Teresa Garcia i Recasens és coordinadora adjunta de Moviment d'Esquerres.